

Se zabezpečením poskytování kvalitní zdravotní péče o pacienty v nemocnicích Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje pomáhají českým lékařům i kolegové z jiných zemí. V současné době se jedná celkem o 60 zahraničních lékařů, dalších osm by se mělo na výkon povolání lékaře v ČR začít připravovat v nejbližších měsících.

{jathumbnail off}

"Naše nemocnice zaměstnávaly k lednu 2017 celkem 494 lékařů, v přepočtu na úvazky 400. Šedesát z nich pochází ze zahraničí, z toho dvaatřicet ze Slovenska a patnáct z Ukrajiny," upřesňuje Miroslav Procházka, předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, a dodává: "Někteří z nich u nás pracují už více než 20 let, převážná většina ale nastupovala v posledních čtyřech letech."

O lékaře ze zahraničí mají nemocnice zájem. Nutným předpokladem a prubířským kamenem samozřejmě je, aby cizinci ovládli na požadované úrovni český jazyk. Pokud ale toto zvládnou, jsou v lékařských týmech jednoznačně přínosem. "Je potřeba připomenout, že odbornou úroveň zahraničních lékařů garantuje Ministerstvo zdravotnictví ČR, které velmi důkladně prověřuje zejména zájemce s medicínským vzděláním získaným v zemích mimo EU," říká Miroslav Procházka a doplňuje, že tito lékaři musí prokázat své znalosti v rámci několikafázové aprobační zkoušky a po jejím úspěšném zvládnutí musí v ČR znovu složit atestaci, bez ohledu na to, zda už specializaci získali dříve ve své zemi, i bez ohledu na délku své praxe.

"Koncem loňského podzimu jsme vzhledem k dlouhodobě přetrvávajícímu nedostatku lékařů na jednotlivých odděleních realizovali náborovou akci na Ukrajině," informuje dále Procházka. "Cennou pomoc nám přitom poskytli dva ukrajinští lékaři, kteří u nás již pracují. Náměstci léčebné péče jednotlivých nemocnic pak ve spolupráci s primáři provedli výběr nejvhodnějších zájemců a nyní připravujeme vše potřebné pro příjezd osmi lékařů a jejich nástup do pilotního přípravného jazykového kurzu. Po něm by šest z nich mělo nastoupit do nemocnice v Náchodě, jeden do nemocnice v Rychnově nad Kněžnou a jeden do nemocnice v Jičíně," popisuje Procházka a dodává, že realita se pak samozřejmě může ještě mírně lišit díky náročným

administrativním i jazykovým bariérám, ale intenzivně se pracuje na jejich zvládnutí, aby nemocnice tyto lékaře skutečně získaly.

Počty zahraničních lékařů v jednotlivých nemocnicích jsou různé a závisí na mnoha faktorech. Mimo jiné také na kapacitních možnostech zkušených atestovaných lékařů na jednotlivých odděleních, pod jejichž odborným dohledem pracují např. i mladí absolventi lékařských fakult do získání specializované způsobilosti a kteří se stejným způsobem věnují i lékařům z jiných zemí. Nejvíce lékařů ze zahraničí, celkem 37 z celkového počtu 213, pracuje v rámci Oblastní nemocnice Náchod. Ze 136 lékařů zaměstnaných v Oblastní nemocnici Jičín jich z jiné země pochází osm. Ve 120tičlenném lékařském týmu Oblastní nemocnice Trutnov je dnes 14 lékařů ze zahraničí a v Městské nemocnici ve Dvoře Králové nad Labem, kde pracuje celkem 25 lékařů, má v současné době zahraniční původ jeden lékař. Pacienti i kolegové se s nimi setkávají nejčastěji na interních a chirurgických odděleních.

Personální posilování svých nemocnic z řad odborníků ze zahraničí podporuje i Královéhradecký kraj. Aleš Cabicar, náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje pro zdravotnictví k tomu říká: "Pro nás je prioritou zajištění potřebného rozsahu a kvality péče pro občany, a to bez dostatečného počtu lékařů i dalších zdravotníků nelze. Dál se budeme samozřejmě zaměřovat na motivaci zejména mladých českých lékařů k práci v našem kraji, maximálním možným způsobem budeme stabilizovat naše lékaře v oblasti odměňování jejich práce i zaměstnaneckých benefitů, a současně s tím budeme podporovat i získávání kvalitních lékařů z ciziny. Zahraniční odborníci jsou dnes důležitou oporou i pro systémy zdravotnictví jiných zemí. Jestli v našich nemocnicích pracuje v současné době 12 % lékařů ze zahraničí, pro zajímavost nemocnice v Německu jich zaměstnávají 16 % a v britských státních nemocnicích pracuje dokonce 25 % zahraničních zdravotníků."

Odbornost zahraničních lékařů je zajištěna

Lékaři ze Slovenska jako unijního státu mají cestu k práci v českých nemocnicích výrazně snadnější než lékaři ze zemí mimo EU. Slovenskému lékaři vydá rozhodnutí o uznání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání Ministerstvo zdravotnictví ČR na základě jeho žádosti, ke které je přiložen jeho vysokoškolský diplom a diplom o specializaci, osvědčení shody vzdělání s příslušnou směrnicí EU, doklad o zdravotní způsobilosti a doklad o bezúhonnosti. Lékaři ze Slovenska, kteří absolvovali vzdělání v českém nebo slovenském jazyce, mají oproti lékařům z ostatních zemí EU navíc i tu výhodu, že nemusí – dokladem či u pohovoru – prokazovat znalost českého jazyka. Lékařům, kteří získali vzdělání v rámci Evropské unie, uznává Česká republika i získané specializace.

Oproti tomu legislativní proces nastavený pro lékaře z Ukrajiny a dalších zemí mimo EU je náročnější. Těm musí být nejprve vydáno osvědčení o uznání vysokoškolského vzdělání, tzv. nostrifikace podle zákona o vysokých školách, kterou je možné získat na lékařských fakultách univerzit ČR. K uznání odborné způsobilosti pro možnost výkonu zdravotnického povolání na území ČR pak musí úspěšně složit aprobační zkoušku. Kromě zmíněné nostrifikace jsou povinnými doklady předkládanými k aprobační zkoušce opět doklad o zdravotní způsobilosti a doklad o bezúhonnosti. Aprobační zkouška má čtyři části – první a druhou částí jsou písemné testy, kdy prvním se ověřují odborné znalosti a druhým znalosti systému zdravotnictví a základů práva ve vztahu k poskytování zdravotní péče v České republice. Testy je možné vykonat v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém nebo ruském. Třetí částí je absolvování pětiměsíční praxe pod odborným dohledem na kterémkoliv zdravotnickém pracovišti. V průběhu praxe uchazeč zpracovává pět případových studií, z nichž pak musí jednu obhájit v rámci ústní zkoušky. Čtvrtou částí je ústní zkouška, která ověřuje odborné znalosti a schopnosti vyjadřovat se v českém jazyce v rozsahu nezbytně nutném k výkonu zdravotnického povolání, a to slovem i písmem. Náročnost aprobační zkoušky dokazuje i skutečnost, že podle dostupných údajů se úspěšnost uchazečů např. v roce 2015 pohybovala pouze kolem 11 %, v roce 2016 ještě dále klesla, a to na pouhých 8 %.

Specializace získané ve státech mimo Evropskou unii nejsou v České republice uznávány. Na lékaře, který úspěšně složí aprobační zkoušku a následně získá odbornou způsobilost, je v tu chvíli z hlediska výkonu lékařského povolání pohlíženo stejně jako na absolventa české lékařské fakulty. Musí se zařadit do základního oboru specializačního vzdělávání, poté může Ministerstvo zdravotnictví žádat o uznání části zahraniční praxe. Následně musí splnit podmínky vzdělávacího programu, a nakonec úspěšně složit atestační zkoušku z daného oboru. Do specializační přípravy přitom nelze započíst odbornou praxi získanou na území České republiky před uznáním odborné způsobilosti.